

IZ-ŽIGARELLA

(leggenda)

Kien tifel twajjeb ħafna
għalkemm ta' seba' snin,
iħobb jiġbor is-santi
fi ktieb tal-qaddisin;

bekk kif fil-ġħodu kmieni
l-ewwel salib irodd
kien jiġri ħdejn il-qsari
il-fjuri jibda jgħodd;

jekk ikun hemm biżżejjed
fjuri bojod saffin
jew qronfol lewn id-dmija
jew ward tal-ġizimin

idommbom bukkett ċkejken
bil-ħajta tas-satin
u jbusom waħda waħda
għax dak ward għall-Bambin.

Imbagħad fis-sagristija
jimla bl-ilma sax-xfar
il-bwieqi kuluriti
li jsib fuq xkafes żgħar;

wara joħroġ fil-knisja
ħdejn shabu tfaġġi ċkejknin
igħidilhom ir-rużarju
izommbom miġburin.

Kull tant iġhin xi quddiesa
jilbes bħal qassisin
qisu kanonku ċkejken
fuq rasu berettin,

bu żgħir biex jilħaq tajjeb
il-għoli ta' l-artal
u biex waqt il-Vangelu
idawwar il-Missal;

kien iġhin bil-qalb u l-ħeġġa
iwieġeb bil-latin
mas-sanctus sewwa sewwa
icencen tin .. tin .. tin ..

Izda jum wieħed Pawlu
fil-knisja ta' ġol-wied
mar jitlob hemm bħas-soltu
flimkien mal-patrijiet.

Il-fjuri ta' ġol-bwieqi
isbaħ mill-fjur tal-ġonna
x'bin qalb id-dawl tax-xema'
iżejnu lill-Madonna.

X'kien ġralu dan it-tfaġġel,
Mitluf f'bolma tal-ġenna?
Ġew l-aṅġli minn ġos-sema
u t'hemm dewqub il-benna?

Il-Knisja kienet għalqet,
kulħadd mar lejn id-dar,
l-arloġ ta' fuq it-torri
kien ġa daqq nofs in-nbar;

it-tfaġġel baqa' jitlob
fil-knisja l-ebda ruħ
ma ħassx l-għeja l-kedda
la għatx u lanqas ġuħ.

Il-ġuħ, il-għatx, il-għeja
in-nghas, l-għomma u bard
kull għaks u kull tbatija
li taf tagħti din l-art

xejn m'buma għall-imħabba
basta tkun mal-maħbub
anqas jekk bija jkollba
għalib bil-mewt iddub;

issa qisu jitbissem
ibexxaq stit xuftejh
issa qisu qed jitlob
aktar jorbot idejh

u t-tfajjel ckejken jitlob
hemmbekk għal sigħat dam
la tħarrekk anqas tniffes
qisu statwa ta' rħam.

U sidru jogħla u jinżel
x'ħin ċaqraq stit xuftejh
u bewsa kbira faqqa'
fuq tarf subgħajh t'idejh.

Temtem xi kliem bil-għaġġla
tnehida ta' xi krib
u resaq b'għirja kbira
fl-artal hdejn is-salib

u biesu reġa' biesu
fil-pjaga ta' riġlejh
u għanqu b'qalbu kollha
fetaħ beraħ idejh.

"Għażiż Ġesu ta' qalbi"
temtem Pawlu bil-mod;
irrid ingħidlek haġa
qallu qisu jirtogħod.

Bħal lum tmint'ijiem sewwa
ser nagħmel il-preċett
u tigi ġewwa sidri
li ħabb mill-bidu nett.

U ruħi issir il-ġenna
tgħannilek il-għanijiet
bħal kif fis-sema jgħannu
l-aṅġli qtajjiet qtajjiet.

Għajnejh bid-dmugħ ileqqu
bin-niket magħsurin,
x'kien hemm moħbi go qalbu
jidher f'ħaddejh sfajrin.

il-ġilju tat-tfulija
li fetaħ f'din il-qalb
imsoqqi bit-tjubija
li tisma' f'dan it-talb.

Nagħtik warda — mħabba
ma fiha l-ebda xewk
— kif jagħmlu n-nies il-ħżiena
biex bibom iweġġgħuk.

Nagħtik din qalbi ckejkna
iżommha biss għalik,
norbotha irrid ma' qalbek
biex żgur qatt ma tħallik.

Nagħtik din ruħi kollha
ma fiha l-ebda dnub
nagħtik kull ma għandi fiha,
kollox għalik maħbub.

Biss haġa nixtieq ngħidlek
tinsiex li jiena sqir,
missieri marid haġna
mindu waqa' fil-bir.

Nistakar xabrejn ilu
kien jaħdem lejl u nhar
kulħadd kien isejjaħlu
biex iħaffer il-bjar.

L-isbaħ għanja tas-safa
ninsiglek f'dak il-ġum,
l-aħjar ġilju noffrilek
isbaħ minn ta' l-irdum.

Missieri kien qam kmieni
mar inaddaf xi bir
biex ma jqajjimx liċ-ckejken
bla ħoss xtaq kieku jtir.

Kien waqa' minn dak l-għoli
kiser riġlejh it-tnejn,
minn ħalq il-mewt kien ħeles
għax-xogħol ma jiswa xejn.

Ommi tqawwilu qalbu,
jiena nitlob għalih
biex il-Madonna tiġi
u tfejqu mill-uġieġh;

biex nhar l-ewwel tqarbina
jien nilbes bħall-oħrajn,
inferrah lil missieri
infarraġ lil kull għajn.

Ommi hetitli libsa
bil-flus li jiena qlajt,
il-flus tatbomli z-zija
meta lilba mort rajt.

Hemm haġa li tonqosni
ma nista' ngiba qatt,
iż-zigarella bajda
ma qlajtba minn għand ħadd.

Izda jum wieħed xitwi
ma' nista ninsa qatt
il-qatgħa kbira kbira
li dak il-jum kont ħadt;

Ġesu minn fuq il-għuda
hemm wieqfa tas-salib
niżel u 'l Pawlu għannaq
x'bin resaq lejha fil-qrib.

Imbagħad it-tabernaklu
fetaħ bil-ftit il-ftit
dar fuq Pawlu w qallu
hawn bija dik li trid.

U kif bil-għatx ilebleb
taħt xemx ta' nofs in-nhar
iċ-ċerv bil-ġirja waħda
għal xi għajn ilma ċar,

hekk Pawlu telaq jigri
bħal vleggja ttir mar-riħ
lejn dak it-tabernaklu
li b'ferb u bena mlieh.

U haż-zigarella
li jilbes fuq idejha
fil-jum l-isbaħ ta' ħajtu
bil-qraba kollha hdejh.

Għal dan il-kliem bekk hekk
il-knisja mliet bid-dija
u swieħa t'incens jaħraq
u għana gegwiġija.

Issa nixtieqek twegħedni
li tibqa' tibz' għaliba,
bla tebgħa rridha lura
bla ebda tebgħa fiba.

Pawlu niżżel f'tit rasu,
gismu kollu jirtogħod
u nifsu qisu żammlu
x'bin qal "iva" bil-mod.

U ħareġ minn gol-knisja
fi triqtu lejn id-dar
skantat u mnixxef sewwa
mibdul bħal lejl minn nhar.

Kien ħsiebu li jgħid 'l ommu
u lil missieru wkoll
b'dak li ġarrab fil-knisja
u kull qalb kien iħoll.

Imma fuq ħajta tal-għalqa
kien hemm moħbi xitan
kien raġel jafu sewwa
minn Alla mbux beżgħan.

Kif dan lemaħ lil Pawlu
waħdu f'dak il-mument
kellmu f'widnejh u stiednu
bil-ħażen ta' serpent.

Izda Ġesu kien qallu:
tinsix inti kif ħadtba
bħas-silġ bajda bla nikta
la mtebbgħa u la mqattgħa.

Iżda r-rieda ta' Pawlu
bi esheh mill-azzar
u zgiċċa telaq jigr
qisu maħrub għad-dar.

Fi triq imħarba kollha
u mwarra minn kulħadd
Pawlu ġera kemm felaħ
minn hemm ma għadda qatt.

Ir-raġel ta' bla ħniena
waddabblu żewġ ġebliet
laqtu fuq nagħsu sewwa
u t-tfajjel hemm bekk miet.

Wagt l-aħħar nifs ta' ħajtu
iż-żigarella kies
u sabba tebgħa waħda
u tnikket mingħajr qies.

Imma lehen mis-sema
kiser dak id-dulur
u qallu: "iſraħ! iſraħ!
id-demm tebgħa t'unur,

id-demm kien prezz il-fidwa,
id-demm hu l-isbaħ ġieħ
mei' inti għall-ħaddieħor
ixxerred u taġħtiħ.

Biex dan joffendi 'l Alla
u jagħmel xi dnuh kbir
hemm bekk fejn ħadd ma jara
dak li kien ser isir.

U f'dik it-triq imwarra
minnha ma jgħaddi ħadd
inbniet kap pella ċkejna,
il-lum igħaddi kulħadd;

u fiha zghazagh oħra
novizzi patrijiet
jagħtu qalbbom lil Alla
sabiha bla ħtijiet.

U jekk fil-ħajt madwarha
jinheba xi xitan
jurub iż-żigarella
u dan jitlaq beżgħan.

Patri DIJONISJU MINTOFF, o.f.m.

~~IL PASSA TAL-GAMIEM~~

~~Niżlet iż-żiġġ mal-quċċata bħal vleggħa~~
~~U fetħet il-ġwienab xewqana;~~
~~B'denbha mrewħa bil-ħeġġa~~
~~Perpret ħerqana~~
~~Fis-skiel.~~
~~Fil-wied~~
~~Fis-siġar ħadrana,~~
~~Sabet gamiem bil-mijiet~~
~~Ibaqam. Imħabba setgħana~~
~~It-trejqa twila wrietthom fis-smewwiet.~~

T. CINI